

ul. Marcina Flisa 2 02-247 Warszawa, Tel. (4822) 520 73 36, Fax. (4822) 520 73 73

Warszawa, dn. 16.03.2018 r.
Warsaw, day/month/year

DYREKTYWA ZDATNOŚCI - AIRWORTHINESS DIRECTIVE

Nr SP-0001-2018-A

1. **Przedmiot** (wyrób/ model, wyposażenie, numery): Samoloty 3Xtrim 450 Ultra oraz 3Xtrim z zabudowanym systemem ratowniczym GRS Galaxy objęte ewidencją lub rejestrem cywilnych statków powietrznych, prowadzoną przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego lub rejestrem obcego państwa.
2. **Numer Świadectwa Typu /Orzeczenia** (Nazwa Nadzoru): Pozwolenia na wykonywanie lotów w kat. Ultralekki statek powietrzny lub w kat. Specjalnej.
3. **Dotyczy** (opis usterki, rysunek części):
Wprowadzenia ostrzeżenia Użytkowników o możliwej nieskuteczności użycia w sytuacji awaryjnej w locie systemu ratowniczego GRS Galaxy.
4. **Przyczyna wydania** (dla wyrobów importowanych przywołać AD Nadzoru Lotniczego kraju producenta):
Został odnotowany przypadek nie otwarcia się czaszy spadochronu ratowniczego systemu GRS Galaxy zabudowanego na samolocie 3Xtrim 450 Ultra podczas jego aktywowania przez załogę w sytuacji awaryjnej. Przeprowadzone badania przyczyn wypadku przez Państwową Komisję Badania Wypadków Lotniczych (PKBWL), wskazują na prawdopodobieństwo niewłaściwego działania systemu GRS Galaxy wskutek jego nieprawidłowej zabudowy na samolocie. W związku z powyższym wprowadza się działania korygujące określone w pkt. 5 niniejszej Dyrektywy Zdatności.
Ze względu na podobieństwo zabudowy systemu GRS Galaxy na innych typach samolotów firmy 3Xtrim, konstrukcyjnie podobnych do 3Xtrim 450 Ultra, postanawia się także objąć je zaleceniami niniejszej dyrektywy zdatności.
5. **Działania korygujące** (dla wyrobów importowanych wpisać „jak w AD” pkt. 6):

Nakazuje się wszystkim właścicielom / użytkownikom samolotów wykonać następujące czynności:

- 1) Przed najbliższym lotem, do czasu wprowadzenia zaleceń określonych w punkcie 5. pp. 2) należy:

- a) Przeprowadzić jednorazowe sprawdzenie systemu ratunkowego GRS Galaxy na zgodność jego zabudowy z danymi (dokumentacją) producenta samolotu oraz danymi producenta systemu GRS Galaxy

Podczas jednorazowego przeglądu systemu GRS Galaxy na samolocie poddać szczegółowej ocenie stan techniczny wszystkich jego elementów, a w tym stan techniczny uszczelki silikonowej górnej prawej szyby zakrywającej system na samolocie (zgodnie z załączonym schematem zabudowy systemu GRS – załącznik Nr 1 oraz z zaleceniem Producenta systemu GRS) i upewnić się, że możliwe jest bezpieczne pozostawienie systemu na samolocie w stwierdzonym stanie technicznym;

- b) W przypadku stwierdzenia niezgodności po stronie systemu GRS lub związanych z jego zabudową elementów na samolocie, np. przeszkód na drodze wylotu rakiety lub wyciąganego przez nią pokrowca z czaszą mogących bezpośrednio zagrażać życiu, należy wyłączyć system GRS z eksploatacji i postępować wg pkt. 5. pp. 2) niniejszej dyrektywy.
- c) W przypadku niestwierdzenia niezgodności i pozostawienia systemu na samolocie należy ostrzec wszystkich użytkowników, którym udostępniany jest samolot o zagrożeniu związanym z możliwością nieskutecznego działania systemu GRS Galaxy zabudowanego na samolocie nawet przy właściwym jego przygotowaniu do użycia.

Każdy Użytkownik samolotu powinien być świadomy, że użycie systemu GRS w sytuacji awaryjnej może nie zmniejszyć zagrożenia bezpieczeństwa lotu i w sytuacji awaryjnej wypracowywać należy optymalne działania zgodnie z Instrukcją Użytkowania w Locie.

Ostrzeżenie z Instrukcji Użytkowania w Locie – „System ratunkowy GRS jako samodzielne urządzenie oraz jego miejsce zabudowy nie zostały zatwierdzone przez Prezesa Urzędu. Jego zabudowa prowadzona pod nadzorem zapewnia, że w przypadku, gdy nie jest on używany na samolocie (lub wprowadzony do wyposażenia), to nie ma ryzyka narażenia samolotu, załogi lub

personelu naziemnego. Efektywność i bezpieczeństwo użycia systemu w celu ratowania załogi wraz z samolotem nie zostało sprawdzone w drodze prób.”

- 2) W najbliższych pracach 100h/ 12 miesięcznych, lecz nie później niż do dnia **30.09.2018 r.** Właściciele/ Użytkownicy posiadanego egz. samolotu skontrolują poprawność zabudowy spadochronowych systemów ratowniczych z dokumentacją producenta samolotu i dołączonym schematem zabudowy systemu oraz zgodność zabudowy z wymaganiami producenta GRS Galaxy. Kontrola, o której jest mowa wyżej, powinna być przeprowadzona przez uprawnionego, zgodnie z wymaganiami firmy GRS Galaxy, mechanika. W przypadku stwierdzenia niezgodności zabudowy Właściciele/Użytkownicy wprowadzą w porozumieniu z zatwierdzonym podmiotem obsługowym samolotu i/lub z producentem systemu GRS Galaxy działania zapobiegawcze mające na celu przywrócenie poprawności zabudowy systemu na samolocie.

O wykrytych niezgodnościach podczas realizacji zaleceń wg pkt. 5. pp.1 oraz 5. pp.2 niniejszej Dyrektywy Zdatności należy poinformować pisemnie Inspektorat Certyfikacji Wyrobów Lotniczych Departamentu Techniki Lotniczej Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

6. Corrective actions (for imported products „as in AD” para. 6):

Name of Aviation Authority issuing the AD (for foreign AD state the reference and date of issue): N/A

7. Dokumentacja związana (Biuletyn Obowiązkowy): Załącznik Nr 1 do Dyrektywy Zdatności.

Ref. publications (Mandatory Bulletin): Enclosure No 1 to AD

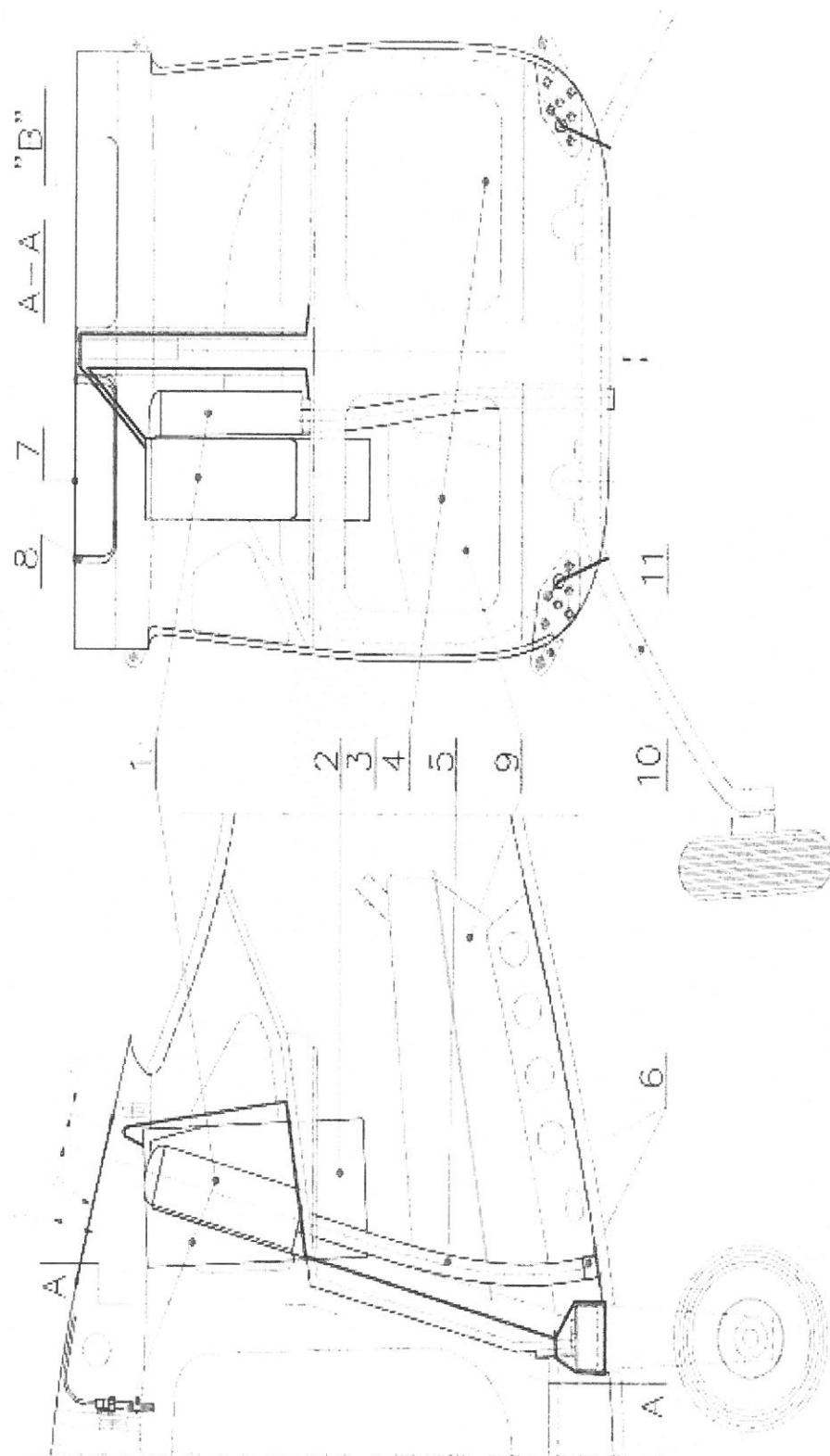
Niniejsza Dyrektywa Obowiązuje z dniem: Po otrzymaniu, przed następnym lotem.

/ Effectivity date of this AD: (day/month/year): / After receiving before next flight

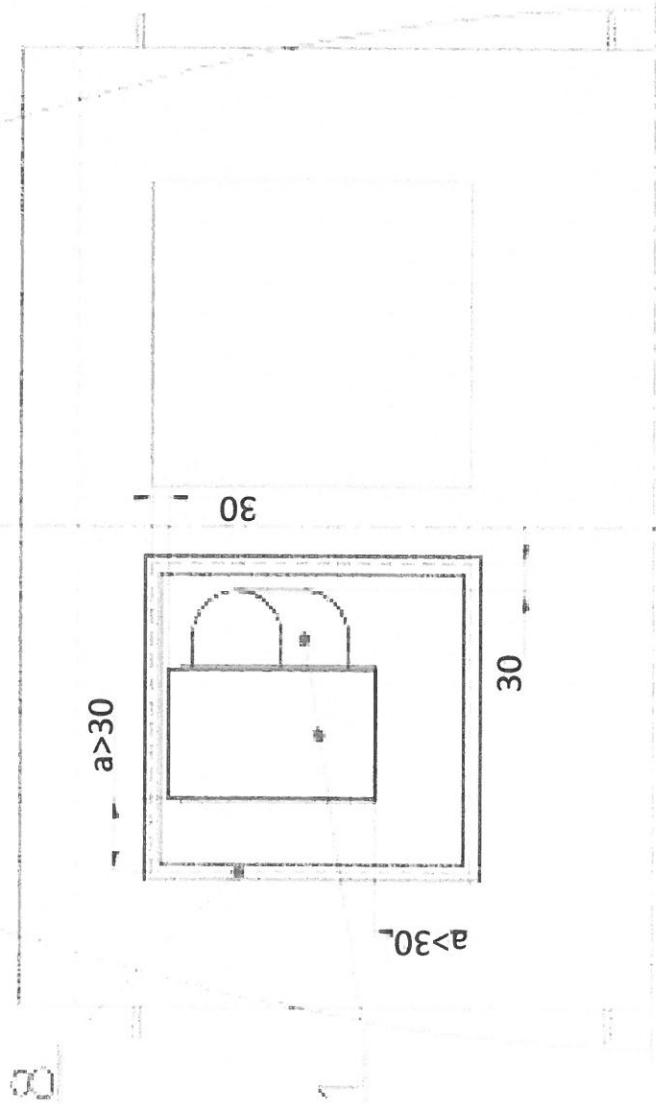
**Dyrektor
Departamentu Techniki Lotniczej
Director
Aviation Technical Department**

Schemat zabudowy systemu GRS na samolocie 3Xtrim 450 Ultra

19 B.33

Uwaga/NOTE

1. Montaż przeprowadzić zgodnie z instrukcją producenta GRS.
1. Instal. acc.to GRS Manual

11	1	Podwozie główne	60.58.00.00			
10	1	Okucie kadłub-zastrzał	60.44.03.00			
9	2	Zbiornik paliwa	60.93.10.00			
8	1	Uszczelka LAR0-103	9000620	silikon		
7	1	Okienko	9000619	plexi	2x (wg GRS)	
6	2	Przelotka rury wylotowej	60.40.06.02			
5	1	Rura wylotowa	9000617	FE	ØWew 40x800	
4	1	Karabinek	9000617		Producent GRS	
3	2	Taśma mocow GRS-50 (kN)	9000616	kevlar	L=2,1 (m)	
2	1	Zawieszenie GRS	60.40.06.01	laminat		
1	1	GRS Galaxy Rescue System Typ 6/473 SOFT B/R	9000615			
L.p	Szt	Nazwa	Nr rys/normy	Materiał	Wymiary	
Schemat zabudowy						GRS

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO

DEPARTAMENT TECHNIKI LOTNICZEJ

ul. Marcina Flisa 2 02-247 Warszawa, Tel. (4822) 520 73 36, Fax. (4822) 520 73 73

Warszawa, dn. 16.03.2018 r.

ULC/LTT-3/0001/2018/AD

Według rozdzielnika

Dotyczy: Wydania Dyrektywy Zdatności

Zatwierdzam i wprowadzam, jako obowiązującą z chwilą otrzymania **Dyrektywy Zdatności**
Nr SP-0001-2018-A z dnia 16.03.2018 r.

Dyrektywa Zdatności dotyczy:

- Samolotów typu 3Xtrim z zabudowanym systemem ratunkowy GRS Galaxy będących w ewidencji lub rejestrze cywilnych statków powietrznych, prowadzonym przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego
- Wprowadzenie ostrzeżenia Użytkowników o możliwej nieskuteczności użycia w sytuacji awaryjnej w locie systemu ratowniczego GRS zabudowanego na samolocie 3Xtrim.

Przyczyna wprowadzenia Dyrektywy Zdatności:

Nie otwarcie się czaszy spadochronu ratowniczego GRS Galaxy na ultralekkim samolocie 3Xtrim 450 Ultra 17 podczas jego aktywacji przez pilota w sytuacji awaryjnej

Niniejszym informujemy wszystkich użytkowników i właścicieli tych samolotów o obowiązku zastosowania się do zaleceń oraz działań korekcyjnych podanych w pkt. 5. Dyrektywy Zdatności SP-0001-2018-A.

Załączniki: 1. Dyrektywa Zdatności AD Nr SP-0001-2018-A oraz załącznik Nr 1 do dyrektywy, 16.03.2018 r.

**Dyrektor
Departamentu Techniki Lotniczej**

DYREKTOR
Departamentu Techniki Lotniczej
Andrzej Kotwica

Rozdzielnik:

Użytkownicy sprzętu:

- wg oddzielnego rozdzielnika;

Komórki organizacyjne ULC:

- ULC/J.T. Łódź
- ULC/DLG, Gdańsk;
- ULC/ J.T. Poznań
- ULC/ J.T. Szczecin-Goleniów
- ULC/DLW Wrocław;
- ULC/ J.T. Kraków
- ULC/ J.T. Bielsko-Biała;
- ULC/DLR Rzeszów
- ULC/ J.T. Mielec
- ULC/ J.T. Świdnik
- LBB
- LTT-1
- LTT-3
- LTT-4.

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych (PKBWL)